FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM il-}amis, 18 t'April, 2002

Kaw\a Numru 5
~itazz. Nru. 1968/00JRM

Victor PORTELLI

vs

Na\\areno *sive* Reno ~IANTAR

Il-Qorti:

Rat l-Att ta`-~itazzjoni mressaq fil-25 ta' Settembru, 2000, li bih l-attur ippremetta:

Illi fit-22 ta' Di`embru 1997, l-attur ing]ata kuntratt ta' appalt konsistenti f'xog]olijiet ta' dawl u ilma fil-Hampton Court, Triq il-{ifen, San Pawl il-Ba]ar;

Illi matul i\-\mien li kien qed isiru dawn ix-xog]olijiet, il-konvenut ta' istruzzjonijiet lill-attur sabiex jag]mel xog]olijiet addizzjonali minn dawk li originalment l-attur [ie kkuntrattat li jag]mel;

Illi l-attur]areg fattura datata 10 ta' Mejju 1998 (Dok. A), u l-ammont dovut kien ta' tmient elef, tmien mija u tlieta u erbg]in lira maltin u \ewg `ente\mi (Lm8843.02);

Illi t]allas fuq din il-fattura is-somma ta' tlett elef lira maltin (Lm3,000);

Illi l-partijiet da]lu fi skrittura privata bid-data tat-23 ta' Di`embru 1998 (Dok. B), fejn il-konvenut kellu j]allas u fil-fatt]allas is-somma ta' elfejn u]ames mitt lira maltin (Lm2,500);

Illi g]ar-rigwrd il-bilan` ta' tliet elef, tliet mija u tlieta u erbg]in lira maltin (Lm3,343) il-partijiet fl-istess skrittura privata tat-23 ta' Di`embru 1998, qablu li jirreferu d-differenza bejniethom li l-arbitru l-Perit David Pace;

Illi l-attur pprezenta lilll-arbitru l-provi kollha tieghu, izda l-konvenut naqas li jipprezenta l-provi tieg]u, minkejja li [ie interpellat sabiex jersaq f'diversi okkazzjonijiet mill-arbitru;

Illi l-konvenut kisser il-kundizzjonijiet ta' l-iskrittura privata u b'hekk huwa responsabbli g]all-ispejje\ ta' tali arbitragg, stante illi l-arbitru ma setg]ax jag]ti de`izjoni;

G]alhekk l-attur talab lil din l-Onorabbli Qorti g]aliex m'g]andhiex:

1. Tiddikjara l-konvenut debitur ta' l-attur g]as-somma ta' tliet elef, tliet mija u tlieta u erbg]in lira maltin (Lm3,343), oltre l-img]ax legali rappre\entanti fil-bilan` ta' appalt mog]ti lill-attur mill-konvenut;

2. Tiddikjara l-konvenut responsabbli g]all-ispejje\ ta' l-arbitragg, kif dedott mill-iskrittura privata tat-23 ta' Di`embru, 1998;

3. Tikkundanna l-konvenut i]allas lill-attur is-somma ta' tliet elef, tliet mija u tlieta u erbg]in lira maltin (Lm3,343), oltre l-img]ax legali, kif ukoll l-ispejje\ ta' l-arbitragg in kwistjoni;

Bl-ispejje\ u bl-ingunzjoni tal-konvenuti g]as-subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-attur, flimkien ma\-\ew[(2) dokumenti mehmu\in mag]ha;

Rat illi l-im]arrek Reno ~iantar, notifikat kif imiss b'kopja tal-Att ta`-~itazzjoni u bl-Avvi\ tas-Smig] fid-19 t'Ottubru, 2000[1], naqas li jressaq Nota tal-E``ezzjonijiet fi\-\mien mog]ti lilu mil-li[i, u lanqas ikkontesta t-talbiet attri`i b'xi mod ie]or jew imqar deher quddiem il-Qorti kull meta ssej]et il-kaw\a, u b'hekk baqa' kontuma`i;

Semg]et ix-xhieda tal-attur, inklu\i dawk imressqin bi stqarrijiet ma]lufa[2] ;

Semg]et it-trattazzjni tal-avukat tal-attur;

Rat l-atti kollha tal-kaw\a;

[1] Pa[[. 13 u 14, *tergo*
[2] Pa[[. 21 sa 27 tal-pro`ess

Rat id-Degriet tag]ha tat-8 ta' Novembru, 2001, li bih]alliet il-kaw\a g]as-sentenza;

Ikkunsidrat:

Illi din hija kaw\a fejn l-attur qieg]ed jesegwixxi ftehim ta' arbitra[[li l-im]arrek naqas li jwettaq min-na]a tieg]u, dwar]las dovut lill-attur minn xog]lijiet mag]mulin f'appalt;

Illi mill-provi mressqa jirri\ulta li l-im]arrek kien qabbad lill-attur jg]addi d-dawl u l-ilma [o korp ta' bini ma]sub li jintu\a b]ala kumpless turistiku, fi Triq il-{ifen, Sa Pawl il-Ba]ar. Waqt li kien g]addej bix-xog]ol, l-attur intalab mill-im]arrek jag]mel xog]lijiet o]rajn. Meta l-attur temm ix-xog]lijiet u ippre\enta lill-im]arrek kont tag]hom[3] (inklu\ wie]ed dwar ix-xog]lijiet \ejda), l-im]arrek]allas biss parti minnu. Saret kitba bejn il-partijiet f'Di`embru tal-1998[4] fejn, fost l-o]rajn, huma qablu li l-im]arrek i]allas lill-attur Lm 2,500 li ma kienx hemm kwestjoni dwarhom, u, min]abba li kien baqa' ammont ta' xog]lijiet x'jit]allsu li l-partjiet ma kinux qeg]din jaqblu dwarhom, ftehmu li ja]tru perit tekniku u jid]lu f'arbitra[[dwar dik il-kwestjoni;

Illi, min]abba li l-perit mag]\ul bejn il-partijiet urihom li ma setax ja``etta li jag]mel l-arbitra[[, il-partijiet ftehmu li ja]tru perit ie]or u qablu li jin]atar il-Perit David Pace. Minkejja li l-attur resaq dejjem quddiem il-perit u [ab 'il quddiem il-provi kollha tieg]u, l-im]arrek naqas li jag]mel dan u, min]abba f'hekk, il-Perit Pace spi``a ma setax jag]ti d-de`i\joni arbitrali tieg]u[5];

Illi, g]alhekk, l-attur ressaq din il-kaw\a biex jie]u de`i\joni dwar il-bilan` li kien g]adu jippretendi g]ax-

---

[3] Dok "A", f'pa[[. 5 sa 9 tal-pro`ess
[4] Dok "B", f'pa[[. 10-1 tal-pro`ess
[5] Pa[[. 29-30 tal-pro`ess

xog]ol minnu mwettaq u li l-im]arrek baqa' ji`]ad li g]andu j]allas;

Illi, kif ing]ad, il-fattura li bis-sa]]a tag]ha l-attur qieg]ed isejjes it-talba tieg]u kienet saret ftit \mien wara li ntemm l-appalt f'Mejju tal-1998. Din kienet imfissra b'reqqa, kif jista' jidher mill-kopja li hija mehmu\a mad-Dikjarazzjoni tal-attur innifsu[6]. Din kienet intbag]tet lill-im]arrek li, min-na]a tieg]u, kien wettaq \ew[ ]lasijiet, wie]ed ta' tlitt elef lira Maltin (Lm 3,000), u l-ie]or permezz ta']lasijiet b'rati ammontanti b'kollox g]al elfejn u]ames mitt lira (Lm 2,500) kif imfisser fil-kitba li saret bejn l-istess partijiet u li ssemmiet i\jed qabel;

Illi mix-xhieda mressqa mill-attur, jirri\ulta li l-partijiet kienu waslu fi ftehim dwar ir-rati tax-xog]ol bil-fomm u, sa]ansitra, meta deher li dak li kien miftiehem fil-bidu ma kienx jaqbel mad-daqs tal-kmamar li fihom kellu jsir ix-xog]ol, ir-rata nbidlet bi qbil ukoll, imma bil-fomm. Ir-rati kienu, kif jidher, miftehma skond l-g]add ta' kmamar fil-fond li fih kellu jsir ix-xog]ol, u l-qbil sar bejn il-partijiet fil-pre\enza tas-sub-appaltaturi li, bi qbil ukoll mal-im]arrek, in]atru bil-g]an li x-xog]ol kollu me]tie[jintemm sa\-\mien li xtaq l-im]arrek;

Illi l-]addiema mqabbda mill-attur biex jag]mlu x-xog]ol xehdu li x-xog]ol wettquh kif mitlub, u l-im]arrek kien ikun mag]hom. Kien hu li kien jipprovdilhom il-materjal biex ja]dmu u, jg]idu, qatt ma maqdar ix-xog]ol jew ilmenta mill-kwalita' tieg]u. Huma t]allsu ta' xog]olhom mill-attur;

Illi mill-atti tal-kaw\a ir-ra[unijiet li g]alihom l-im]arrek qieg]ed jikkontesta li j]allas jo]or[u mill-kitba tal-arbitra[[li saret bejniethom. Hemmhekk jing]ad espressament li tlieta (3) huma r-ra[unijiet g]aliex l-im]arrek ma jaqbilx li g]andu j]allas lill-attur, u dawn huma (a) li x-xog]lijiet mag]mula m'humiex "tal-entita'

---

[6] Dok "A", f'pa[[. 5 sa 9 tal-pro`ess

kif stipulata", (b) li l-im]arrek g]amel huwa nnifsu parti mix-xog]lijiet li l-attur tqabbad jag]mel, u (`) li r-rati ma kinux a``ettabbli;

Illi, l-Qorti tqis li b'dawn l-allegazzjonijiet, kien i\jed jaqbel lill-im]arrek li jmexxi 'l quddiem il-pro`ess tal-arbitra[[, g]aliex jekk kemm-il darba dak allegat kien minnu, x'jirba] kellu b'dak il-pro`ess. Il-fatt li huwa irrinunzja li jie]u sehem fl-atti tal-arbitra[[jitfa' dubju dwar kemm ir-ra[unijiet imqanqlin minnu kienu minnhom. Dawk l-allegazzjonijiet kienu jimplikaw ukoll li huwa jipprova dak li kien qieg]ed jallega, u f'dan ir-rigward, il-Qorti tqis li l-atte[[ament me]ud mill-im]arrek (xejn inqas f'din il-kaw\a) jag]tu]jiel li r-ra[uni li g]aliha huwa tassew ma riedx i]allas il-bilan` mitlub kienet o]ra;

Illi, min]abba li, min-natura tieg]u,]afna mix-xog]ol appaltat mag]mul mill-attur kien min-natura tieg]u xog]ol li tg]atta meta twa]]al il-madum fuq il-post, u b'\ieda mal-osservazzjonijiet li l-Qorti g]adha kemm g]amlet, ma dehrilhiex li g]andha ta]tar perit biex jer[a' jag]mel kostatazzjonijiet tekni`i, g]aliex dawn x'aktarx iwasslu g]al sitwazzjoni fejn wie]ed xorta wa]da ma jistax itejjeb fuq dak li hemm imni\\el fil-fattura li]ejja l-attur;

Illi g]alhekk, il-Qorti qeg]da tqis li dak li hemm imsemmi fil-fattura tal-10 ta' Mejju, 1998, jaqbel mar-rejalta' tax-xog]ol mog]ti lill-im]arrek u ssib li, safejn possibbli, huwa ikkorroborat mix-xhieda li tressqu;

Illi saret prova wkoll li l-pro`ess tal-arbitra[[kien inbeda u, kif jikkonferma l-istess Perit Pace, l-attur kien ta s-sehem s]i] tieg]u u ressaq ix-xhieda tieg]u. Fis-sewwa jing]ad ukoll li l-im]arrek kien attenda g]all-a``ess li n\amm fuq il-post u kien g]amel ir-riljevi li ried, imma waqaf hemm u baqa' ma tax sehemu biex il-ver\joni tieg]u u l-provi li huwa kellu jag]mel iressaqhom quddiem il-perit biex l-arbitra[[ikun jista'

jintemm. Fil-kitba li saret bejn il-partijiet f'Di`embru tal-1998, kien [ie miftiehem li l-ispejje\ tal-arbitra[[ jit]allsu skond kif il-perit jidde`iedi meta jag]ti l-*lodo*. Billi dan baqa' ma ng]atax, il-kwestjoni baqg]et miftu]a;

Illi wa]da mit-talbiet tal-attur hija fis-sens li l-im]arrek ji[i kundannat i]allas l-ispejje\ tal-arbitra[["kif dedotti mill-iskrittura". Din it-talba kif formulata jidher li to]loq xi ftit tad-diffikulta' u dan g]ar-ra[uni li sejra ting]ad, billi l-ftehim ma jidhirx li kien jippre\umi li l-arbitra[[ma jitwassalx sa tmiemu;

Illi l-Perit Pa`e xehed li huwa kien g]amel xi spejje\ u kellu xi drittijiet g]as-seduti li kien \amm, i\da ma kienx g]adu intaxxa dawk id-drittijiet. Kien biss matul is-smig] tat-8 ta' Novembru, 2001[7] li tressqet nota bl-ispejje\ u d-dritt preti\ mill-imsemmi perit. Il-Qorti madankollu tinnota li l-attur ma weriex li huwa]allas dak l-ammont, u x'aktarx li ma jistax ikun li, sal-waqt li beda l-kaw\a, huwa kien da]al fi spejje\ jew kien obbligat i]allas dawk l-ispejje\ u drittijiet marbuta mal-arbitra[[. Il-Perit innifsu ma xehedx li huwa qatt kien talab lill-attur (jew lill-im]arrek) i]allas xi spejje\ jew drittijiet;

Illi l-Qorti ssib li hija ma tistax tikkundanna lill-im]arrek i]allas lill-attur g]ad-drittijiet u spejje\ li jistg]u jkunu dovuti lil terza persuna (f'dan il-ka\ il-Perit imqabbad minnhom), sakemm l-attur innifsu ma jurix li huwa wettaq di[a' l-]las lil dik it-terza persuna. Din il-prova ma saritx. Min-na]a l-o]ra, il-Perit g]andu rimedju dwar il-]las lilu tal-prestazzjonijiet tieg]u b'mod provdut mil-li[i, jekk jag]\el li jag]mel dan. Il-Qorti ma jidhrilhiex g]alhekk li huwa l-ka\ li tag]mel konsiderazzjonijiet o]ra dwar dan il-punt;

---

[7] Dok "DP1", f'pa[. 33 tal-pro`ess

G]al dawn ir-ra[unijiet, il-Qorti qeg]da tidde`iedi billi, fil-kontuma`ja tal-im]arrek:

**Tilqa' l-ewwel talba attri`i** u tiddikjara li l-im]arrek g]andu jag]ti lill-attur is-somma ta' tlitt elef tliet mija u tlieta u erbg]in lira maltija (Lm 3,343), rappre\entanti l-bilan` ta' prezz ta' xog]ol mog]ti b'appalt lill-istess im]arrek;

Ti`]ad it-tieni talba attri`i, billi mhix pruvata;

**Tilqa' t-tielet talba attri`i** billi tikkundanna lill-im]arrek i]allas lill-attur is-somma ta' tlitt elef tliet mija u tlieta u erbg]in lira Maltin (Lm 3,343) u kif ukoll l-img]axijiet legali fuq dik is-somma millum sal-jum tal-]las effettiv, imma ti`]ad l-istess talba g]all-bqija;u

Tikkundanna lill-im]arrek i]allas l-ispejje\ tal-kaw\a safejn it-talbiet attri`i [ew milqug]a.

Moqrija

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.,
18 t'April, 2002

Charles Falzon,
Deputat Re[istratur,
18 t'April, 2002